

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

A tömegsztrájk elmaradásának okai.

(s) A »Szocializmus« márciusi füzetében Kunfi Zsigmond: »Az elhalasztott sztrájk és a választójog« cím alatt pragmatikusan megírja a tervezett tömegsztrájk elmaradásának okát és történetét.

Érdekes előadásából megállapíthatjuk, hogy az ellenzékkel szövetkezett szociáldemokrata pártvezetőség a tömegsztrájkot hatályos eszköznek vélte a kormány választójogi javaslatának és ezen keresztül a munkapárti uralom megbuktatására, és felismerhetjük belőle, hogy kik voltak ezen harcban segédcsoportjai az országban — a munkapárti tábor sáncain belül. Az ellenzékkel szövetkezett szocialista párt taktikája lett: a munkapárti egység megdöntése.

Senki sem hitte azt — írja — hogy a tömegsztrájk a választójog földesuri és junker ellenségeit a választójog barátjává fogja tenni. Ellenben joggal lehetett föltételezni azt, hogy a polgárság, amelynek elsősorban érdeke a választójog demokratizálása, egyrészt a sztrájkmozgalomhoz való csatlakozással, másrészt a sztrájkmozgalom elleni védekezéssel olyan hatást fog gyakorolhatni a kormánypártra, hogy a Tisza-választó-

jog s vele együtt a Tisza-rendszer is meg fog bukni.

Leleplezi a »Szocializmus« azt is, hogy ugratásra volt szánva a Désy ügy. A pártegység ellen furt akna volt ez is. Sőt mi több, elárulja azt is, hogy Zichy János lemondása volt az aknába kanócnak szánva. »Ennek tulajdonképpen a végső döntést kellett volna megadni.« Meg is adta, de nem a munkapártnak, hanem az ellenzéknek és a szociáldemokrata vezetőségnek. »Zichy János grófnak a kormányból való valószínű kiugratása, — írja Kunfi — az a tüntető mód, a hogy a korona a miniszterelnök és a munkapárt mellé állott, egyszerre megfordította a helyzetet magában a munkapártban. Világossá lett mindenki előtt, hogy a kormány felülről abban a küzdelemben és ebben a pillanatban el nem bukhatik.

A szocialistáknak és az ellenzéknek az a törekvése tehát, hogy a munkapárt egységét megbontsák és tulsúlyát a parlamentben megdöntsék, nem sikerült.

Még csak egy mód volt hátra. A képviselőházban és az országban — írja — kellett volna olyan eseményeket előidézni, amelyekért való felelősséget a munkapárt tagjainak egy része nem lett volna hajlandó viselni. A mun-

kásság kész volt olyan események előidézésére, amelyek felülmúlták volna a május 23-iki jeleneteket.

Kunfi cikke egyenesen megmondja, hogy a polgárságot becsapták, amikor a sztrájk támogatására azzal igyekeztek őt megnyerni, hogy a sztrájk csak békés munkabeszüntetés, ártatlan tüntetés lesz. Megmondja azt is, hogy a polgárság nem hagyta magát becsapni. »Amíg a lapok — írja — tele voltak arról szóló hírekkel, hogy milyen nagymértékű és hatásos lesz a polgárság támogatása a sztrájk idején, addig azok, akik az egész mozgalom apparatúsát áttekintették és kötelességükhöz híven meggyőződést iparkodtak szerezni arról, hogy mennyi válik tette majd a szavakból: ha a döntő pillanatban körülnéztek, majdnem teljesen magukra hagyva és elszigetelve találták magukat.«

Az ugratás sem fent, sem lent nem sikerült már, a munkásság mégis kész volt a sztrájkra, ha viszont az ellenzék arról gondoskodott volna, hogy a parlament is ott még nem látott események színhelyévé legyen. Ezt követelte tehát a szocialista pártvezetőség az ellenzékktől. »Ez azonban nem volt egységes a követendő harcmodorra nézve, sőt megállapítható volt — írja — hogy az ellenzékben van egy igen számbavehető

Sziriusz megöli a Napot.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —

E. L.-nak.

I.

A levegő reszketett a forró napsugaraktól. Folyt, áradón ömlött a forróság s egy parányi szellő sem lebeggett sehol. A hegyek teteje vakítóan ragyogott, sziporkázott s a hegyoldalon tikkadtan, perzseltlen hajolt meg minden, mintha hőmpölygő lávafolyam sodródónék alá. A Nap egyenesen szórtá sugarait s a kerek völgy fölött aranypikkelyek usztak a levegőben. Zizegett szinte a hőség s a völgy bágyadt flórája elkínzottan tárta ki testét a Napnak. A déli órák félelmes csendje reszketett át a völgyön, a hegyek pedig lángoltak köröskörül s néhány büszke szikla úgy ragyogott, oly reszketően szivta be a napsugarakat, mintha sűrű felülete ezüstössé olvadt volna. Észak felé a legmagasabb hegy alján álmos, mozdulatlan vízű tó fektett el tunyán s a Nap tüzesen, izzón furta magát a víz mélyére.

Ekkor kilépett barlangjából lassan, csillogó szemekkel, gögösen s mereven a Napba nézőn az álmos hajdan való bajnoka, az isteni költő: Sziriusz.

II.

A Nap mozdulatlanul lebegett s arany porral szórtá tele Sziriusz hullámos, kusza haját, Erős nyakára, melyen feszültek az izmok, lágyan hullott ez a csillogó haj s amint állt és bámult Sziriusz, zordságával, melyen mégis némi révedező finomság és szomorúság suhant át, az egyedülvalóság megdöbbenő szobraként festett.

Hahó, hahó, zengte majd Sziriusz, mint mélyhangu vadászkiáltás és karjait szélesen szétártá. Alig rebentek szempillái, amint belebámult a Napba, hangja meg süvített, siklott át a forróságon. A csend elloholt s Sziriusz teleharsogta, zugta a völgyet. A hegyek kinlódva, törten dobták vissza a szavakat, a tó vize enyhén megrázkódott s a lassan fodrozódó parányi hullámok szélesre mosták szét a Nap tündöklő arcát. Ám egyszerre elfult Sziriusz hangja. A napsugarak ragyogó nyilai bekusztak szájába és sebeztek, gyötörték a rezgő hangszálakat. Arcán piros csikok húzódtak át, ajkai megremegettek, homlokán dacos ráncok szaladtak össze s Sziriusz mint gyötört oroszlán, ki halált vár, lassan, ölmosan, lecsukta szeméit s éles fogaival néhány vércseppet szökkenett ki ajkaiból. Szája e meleg bitorára legragyogóbb nyilait küldte a diadalmas Nap.

III.

Csukott szemmel s szinte vonszolva testét Sziriusz ekkor a tó partjára ment. A víz felülete ismét hullámtalan s nyugodt volt s a Nap gunyosan kacagott föl tükréből. Sziriusz révetegen, vérzetten csodált rá félig hunyt pillái alól s borzalmas bosszúval sanyargatta agyát. Lázongott benne minden ideg s beteg, túlfűtött fantáziája agya örülten zakatolt. Testén valami hatalmas, készítő energia vonaglott végig s ökölbesorított karjaival hosszasan megnyenyegette a Napot. Hang azonban nem suhant elő tikkadt, száraz torkából s szeméit sem birta merően a Napnak szegezni. Sziriusz régóta gyűlölte a biborpalástos Napot s élesre sebződött a teste, a lelke e csillogó sugaraktól, amik epedve rajongták körül. A Nap mindig üldözte Sziriust. Elűzte a dicsőség pompájából s éjszakáit másnapi tündöklésének tudatával rémekkel hintette tele. Forró hullámain Sziriusz felé ontotta, eltorlaszolt barlangja köveit áttűszitette s a fűlledt forrósággal kihuzta a völgybe, ahol féktelenül, tobzódva gyötörte. Ám a Nap néha elfáradt a kinzásba, de Sziriusz gyűlölete folytán izzott.

IV.

(Sziriusz, az isteni költő, egy emlékektől terhes, buja, dicsőséges májusban lángolt örök bosszúra a Nap ellen. Kacagott, fakasztotta

csoport, amely, amikor az utcán nem kívánja a legerősebb eszközök igénybevételét, természetesen még kevésbé lehet hajlandó erre a parlamentben. «
«Látszott — folytatja, hogy a valóban döntő cselekvés pillanatában a munkásosztály jóformán magára maradt volna.»

A szocialisták március 2-án vasárnap mégis a sztrájk mellett határoztak. De bevárták a parlamenti eseményeket. Csak amikor azt látta a pártvezetőség, hogy az ellenzék még csak tessék-lássék módra se akar harcolni a kormány választójogi javaslata ellen, akkor mondott le a tömegsztrájkáról. Amiért a munkás-ság harcolt, azt úgy se érthette volna el ilyen szövetségekkel. Legfőleg magis megsemmisült, letörtetett volna a harcban. Hát legalább ettől óvta meg a pártvezetőség a szervezett munkásságot.

«Világos — írja — hogy politikailag itélő tudó és felelősség érzettel felruházott emberek ebben a helyzetben nem cselekedhettek másképp, mint ahogy a pártvezetőség cselekedett.»

A Kunfi által festett kép eléggé indokolja a szociáldemokrata pártnak a reakciós pártokkal való szövetkezését és a szövetkezés fenntartását.

H I R E K.

Lapunk mai száma a szokottnál jóval terjedelmesebb, a husvétii ünnepekre való tekintettel. Reméljük, hogy e bő és változatos számunk, olvasóink tetszését fogja kivívni.

— **Kitüntetés.** Őfelsége Harlikovics Mátyás kalocsai érsekségi jószágigazgatót királyi tanácsossággal tüntette ki. A kitüntetettnek Baján is számos ismerőse és tisztelője van, akik között őszinte örömet keltett a megérdemelt kitüntetés híre.

az omló illatokat ez a május, s a Nap néha elhomályosult Szíriusz dicsősége fényétől s túlaradó szerelmétől, amellyel büszkén, alázatosan övezett egy csodás lányt. E játszi istennő nézésével zsongó, új és merész gondolatokat fakasztott Szíriusz agyában, csókjával bársonyossá, izzóvá és mégis bámulatosan szubtilissé lehetett Szíriusz stílusát, teste fehérségével pedig, — lágy fehérségét vére rózsaszín árnyalatokkal cikkéztatta át, — a szerelem örökös dicsőítését öntötte Szíriuszba. S a Nap, e buja szerelmes lángolt a szégyentől a gondolatok e gazdaságának s a szépségnek ilyen őjtűtő kisugárzásától. Gyötörni kezdte ama májusban a mámoros lányt s lassan kiszívta véréit, elfonyasztotta teste márványságát s aljasan bujtogatta a halálra. Szíriusz kábult volt akkor a fájdalomtól. De tudta, hogy a Nap gyöttri s szökött a szerelemből, dicsőségből vad bosszúval s fellázadt aggyal messi tájakra. Tengereken s gulákon lépett át, virágokat is tiport s a Nap mindig diadalmassabban kinn. Hegyek alján leselkedett most Szíriusz s — óh pokoli bosszu — a völgy és barlang rejtettségéből előtörve akart végezni a Nappal, hogy lássa a hegyeken alácsurránót rőt véréit s azt a vonagló sikolyt, amellyel az ádáz Nap kegyelemért könyörög.)

V.

Most állt a tó partján, mint fenyegető isten. A Nap egy pillanatra elsápadt, mintha fátvöl-

— **Husvét ünnepe.** Megkondultak estefelé a harangok, és hívó szavukra megnépesedett az utca. Ünnepi hangulatban várta e város katolikus lakossága is a föltámadást. A szeretet feltámadását, azt a szeretetét, amelyet a katolikusokkal együtt sóvárog minden ember. Fájdalom, azt kell hinnünk, hogy az ember-szeretetet krisztusi tana még mindig csak szimbolikusan támad fel, hogy még mindig nagyon messze van a Tolsztojok, Franceok és Schmitt Jenők álma, az egyetemes béke és szeretet, közeledés ama hegycsucs felé, melynek csucsán a boldogság, a föltétlen Ész áll. Ám most ágyuk dörögnek, vér folyik s a feltámadás fényességét elhomályosítja kissé a félelem sápadtsága. Azonban az emberiség lényéből kifolyólag mégis mindig bizik s remél. Ezért száll ma ég felé millió alleluja s a föltámadás e fenkölt értelmében meleg ünnepet ül remélve az emberiség hatalmas tömege.

— **Uj c. prépost.** A királyi bajsai Vojnits Dezső szabadkai plébánosnak a szt. Ágostonról nevezett lázárszigeti c. prépostságot adományozta. Az új prépost, akit e kitüntetés aránylag nagyon fiatal korában ért, unokaöccse bajsai Vojnits Dániel bajai apátlébánosnak.

— **Városi közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága e hó 28-án délután 3 órakor tartja közgyűlését dr. Hegedűs Aladár kir. tanácsos, polgármester elnöklésével. A tárgysorozatot már ismertettük.

— **Uj adóügyi referens.** A bajai adóügyi referálásával a pénzügyminiszter Albrecht Kálmán pénzügyi fogalmazót bízta meg, az áthelyezett dr. Raniszávyevity helyett.

— **Oltáregyleti kiállítás.** Az elmúlt szombat délután nyitotta meg Kleiner Lajos püspök a Kalocsai Oltáregylet kiállítását, melyen Bajáról Koller Imre drné Oltáregyleti elnök, Gschösser Anna titkár és Müller Matild v. tag vettek részt. A gyönyörű kiállításon a bajaikat nagy sikert értek el kiállított kézimunkáikkal, amelyeket a két bajai templom és az afrikai missiók kapnak.

VI.

A legmagasabb hegy csúcsa — lángban égő korona — a felhőkbe dőlt s mintha a Napot támasztaná néha meg, vakító ragyogásával ekkor még büszkén uralta a többi hegyet. Szíriusz bátran törtetett fel a hegyre. Sebesen, erővel, ügyesen kuszott az uttalan forró sziklák között. Szandálja leszakadt, tógáját leperzselte róla a hőség, de vérvő lábbal, összeszorított ajkakkal s főséges daccal ment följebb, mindig följebb. Néha elbotlott dárdá-

— **Az Ipartestület március 30-án délután 2 órakor közgyűlést tart.** Ha a gyűlés nem lesz határozatképes április 6-ára halasztják a közgyűlést.

— **Megszűnt a sertésvész.** A sertésvész tökéletesen megszűnt Baján s ezért a kapitányság feloldotta a zárlatot.

— **Zálogházi árverés.** A rendőrkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság, közli, hogy a városi zálogintézetben ez év januárja végén lejárt és nem rendezett zálogtárgyakat április hó 8. és következő napjain d. u. 3—5. óra közti időben a zálogház helyiségében nyilvános árverésen eladja.

— **A bajai kat. könyvtáregylet március 30-án a Nemzeti Szálló nagyertermében délután 5 órakor kezdődő nagyszabású előadásának műsora a következő: I. a) Loewe, A csaplárosné lánya, b) Lányi: Egy sir, éneklő Jacoby A lipcei operaénekes, zongorán Éber S. tanár kíséri. II. Boróczy Kálmán dr. beszéde. III. Liszt: VIII. Magyar rapszódia, előadja Almásy M. Liszt volt tanítványa, zongoraművész. IV. Párjelenet, előadják Zsivánovits Erzsébet és Kristóf Ferenc. V. Melodráma, előadja Éber S. és Rabolt A. VI. Monológ, előadja Marcell Blanka. VII. Verdi, Luna gróf nagy áriája, b) Schuman, A két gránátos, éneklő Jacoby A. operaénekes, zongorán kíséri Éber S. tanár. Jegyek 1 koronáért, 50 és 30 fillérért kaphatók.**

— **Csaló aljegyző.** Tésits Pál volt rémi aljegyző, akinek neve már többször fordult elő a bűnlistákon, ismét szerepelt. Az új kísérlet azonban gyásos kudarccal végződött s a csendőrség tegnap letartóztatta Tésitset. Most Tésits adóspekulációkkal kísérletezett, s a falusiaktól beszedte a községi adót s azt saját céljaira fordította. A becsapott parasztok végül feljelentették Tésitset, akit Ujvidéken fogtak el. Tésits régebben bajai kereskedőket is becsapott alaposan.

— **Öngyilkosság.** Alföldy Géza, a vaskuti postamester 23 éves fia fejbeltette magát. Életveszélyes sebesülésével a Róna szanatóriumba szállították. Tették oka ismeretlen.

jába s pár lépést lecsúszott. Ilyenkor megdöbbsent egy pillanatra, de a bosszu ütötte a csucsra, ahova most még nem akart nézni, mert hátha elkápráztatja a Nap. Kábitó magaslátban hágott már Szíriusz s véletlenül vissza, lefelé nézett s lihegve, fáradtan, de még zengően zugta hosszuját a Napnak, megmámorosodva hatalmas utjától. Lent a tó cseppként csillogott csak föl s a megtett ut szikláit a maguk komorságával valami titkos erő diadalát sejtették, amely segíti Szíriuszt. A Nap ekkor gyáván, reszketően félrehajolt s ahogy Szíriusz mámorosan, diadallal kuszott mindig följebb, a Nap folyton alattomosabban s sápadtan húzott a hegy már csak gyengén szikrázó csucsáról alább. Bánatos vérgyűrűk övezték szemét s erejéből gyorsan vesztett. Ahogy lassan-lassan tompa szürkeségbe olvadt, a csillogás elűlt, s a csucs, az égő, lobogó korona, most megtiprott menyasszonyi koszorúhoz hasonlított. Lent, mintha köd ült volna meg a völgyet, minden egybefolyt s végnélkülien mélynek látszott. Szíriusz vakultan kuszott föl csukott szemekkel mintegy tapogatódzva, de mégis biztosan. Nem látta a Nap aljas loholását s szívében ritka öröm muzsikált. A hegytetőt ekkor szinte kézzel érte.

VII.

Lapos sziklán állt most Szíriusz véresen, halálos fáradtsággal és lehorgasztott fejjel. Kínzó, de édes vágy égette. Óh, milyen bor-

— **Az egyetlen színházi est,** melyet a Nemzeti Szálló dísztermében rendez hónap husvét vasárnapján Pintér Imre a Népszínház v. elsőrangú tagja, változatos program tekintetében páratlanul kifog magaslani az idén rendezett mulatságok keretéből. A már hirdett ujdonságok kívül a dús gazdag műsor következő színházi ujdonságokkal bővül: Hacacaré csárdás és Lári-fári [tréfás keringő, Budapest legnagyobb slágeréből a Cigány-primásból. Uncili-smuncili tréfás kuplé az Aranyeső című Zerkovitz-féle operettből, melyet a Népopera közönsége nem csak hogy ötször megismételt, de vele éneklő az előadó művészekkel. Minden tekintetben kitűnő sikerük lesz a színpadi apróságoknak is, melyekből ki emeljük Az ideges póstáskisasszony tréfás operettet, továbbá a Főpróba akadályokkal című bohózatot valamint Hogy lett Tisza elnök? Ki nem lesz választó? és a Háború lesz! aktualitásokat. A művészt részletes programját falragaszok és napi színlapok ismertetik.

— **Római zarándok ut.** Április vége felé országos zarándoklat lesz Rómába, amelyre vonatkozólag a bajaiak előzetes tájékoztatást és fölvilágosítást dr. Kanyó Gyula bajai káplántól kaphatnak. Ugy értesülünk, egyébként, hogy a zarándoklat előtt Baján három vetített képekkel kísért előadást is tartanak Rómáról.

— **Tíz korona előleg.** Szeicz Nándor 10 korona előleget kért Szarvas Dezső téglamesztertől, azzal a feltétellel, hogy azt ledolgozza. Az előleg megkapása után azonban mást gondolt s nem akart munkába állani s az előlegről is elfelejtkezett. Szarvas feljelentette a feledékeny legényt.

— **Betörés.** Vuics János lakásába ismeretlen tettes behatolt s 71 korona készpénzt és egy prémés télikabátot lopott el. A rendőrség keresi a betörőt.

— **Széllhámos köszörős.** Rottenbiller Keresztély egy borotvát rendelt Wanitsek József bajai köszörősénél, aki felvette a borotváért járó pénzt, s később tudni sem akart az üzletről. Wanitseknek nem ez az első széllhámoskodása.

zalmasan egyszerű lesz dacosan felválni fejét és büszkén, simult homlokkal szikrázó szemekkel, komoran s hang nélkül belenézni a végső küzdelem előtt gyötrő ellenségének, a Napnak reszkető fényű szemeibe. Szíriusz dus kárpótlásnak érezte ezt a pillanatot elmúlt szenvedéseirért. Még állt, mozdulatlanul, remegő idegekkel, mint haláragyórtört rabszolga, ki rejtett törével nemsokára szíven surja kinzóját. A Nap messziről, alántról biboros, véres árnyéknak látszott s a hegytetőt már csak a sziklákból előtűző forróság fűtötte. Szíriusz e ritka fenevad, az isteni költő s az álmok hajdan való bajnoka még mindig szoborként állt, halogatva a kéjes pillanatot. A párdúcbró lágyan simult derekához s dárdáját dagadó izmokkal rettentő hajításra készen tartotta. Ekkor rekedten tört ki belőle újból diadalkiáltása hahó, hahó s mint ki vakító fényvel akar szembenézni, kidülledt, foszforeszháló szemgolyóiról felvonta ernyedt takarót s felbámult a csucsra, mely nemrég még szikrázott a Nap brillans terhével. Kimeredt szeme a szürke semmibe bámult s dárdája a borzalomtól szinte kezébe kövült. Hőrgött a rémülettől, haja pedig néhány pillanat alatt hófehérbe szökött.

VIII.

Lassan előtörve vad sikoly hasított át a légen, hosszan elnyújtva, panaszosan, azzal a széles, bénító bánattal való terheltséggel, amelyben földöntuli fájdalom rezeg. Szíriusz keble

— **Megvadult lovak.** A Mészáros Lázár utcában tegnapelőtt hirtelen megvadult két ló s a kocsi vad vágatásba kezdett. Ijedten tért ki mindenki a rohanó kocsitól, amely szerencsére senkiben sem tett kárt. Csak jó időre a Lőkert felé tudta a kocsis megfékezni a megvadult lovakat.

— **Megint korosmai verekedés.** A Dudás féle korosmában Gibicz Lajos, Forró József és ennek András nevű fia berugott állapotban összeszólalkoztak. A szóharc vége bicskázás lett. Gibicz megszurta az öreg Forró, ennek fia pedig Gibiczet. A véres verekedésnek a rendőrségen lesz folytatása.

— **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzeltetik, hogy a tavalyi esős őszt követően milyen nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jó hiszeműleg, részint tudva csekélyebb értékű sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb árakon kínálják, annál biztonságosabb, hogy például a répamag, melyből a hírhedt bizenci hibás, selejtes áru több ezer zsákkal van a vizeken elhelyezve — legtöbb esetben dohos és általában igen rosszul csirázik, sőt az északnémetországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomású, hogy a múlt napokban érkezett Fiumén át Magyarorszába mintegy 20 vagon olasz rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi lóhere közű kevertessék. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégnél és ne üljön föl se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint a hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tudalni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor ugy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

— **Palatinus Pensio** a neve annak a legelőkelőbb családi találkozó helynek, amely minzen igényeket kielégítő módon van felszerelve, már azért is, mert központi fűtéssel rendelkezik és minden szobában meleg és hideg víz szolgáltatással van berendezve. — A méltányos árak, valamint a központi fekvés teszi oly nagyon keresetté a pensiót, amelynek vezetősége Budapest Falk Miksa-utca 3. készséggel eszközöl előjegyzéseket előkelőbb családok részére.

— **A Krieger-féle Tokai China vasbor** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorbaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű és hatása biztos. Üvege 3 korona 20 fillér a gyógyszerárakban. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után KRIEGER GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kalvin tér.

SPORT.

— Akár hiszik, akár nem: a sport, különösen a footballsport ma már divat, olyan divat, amelynek ezren és ezren hódolnak, amelyért nagy rétegek lelkesednek.

Ha Budapesten egy FTC—MTK. mérkőzés 25000 látogatót és 19—20000 korona bevételt tud produkálni; ha neves, országos napilapjaink három négy hasábos, petítszedéses közleményeket kénytelenek egy vasárnapi matchról hozni, ha az Est már csak úgy tud vezércikkbe lendületet és aktualitást szorítani, hogy az Ülőti uti csatákról veszi hasonlait: ezek tényleg olyan szimptomák, melyeknek a sportbarátok a szívök mélyéből csak örülhetnek. Még most is mulatok egy jó ismerősömön, aki véletlenül Bajorországban látta meg először a bubos kemencét és amellet nagy footballista. Vasárnap és hétfőn alig lehetett vele birni, drukolt, mintha csak ő volna Drinápolyba bekerítve: vasárnap mérkőzött ugyan a párisi és a berlini fiatalok — Párisban. Szegény német, messze német hazájától, itt a Duna-Tisza közén egész nap 1871-ről, revansról, Elzász Lotharingiáról hallucinált, de mikor hétfőn az esti lap meghozta az 1:1 eldöntetlen eredményt, akkor lett ám keletje a paulánerek fekete készítményének. Pedig csak ber-

teste megfeszült, szemei csillogtak a bosszútól s ajkai közül dörgően tört elő a hahó, hahó s nyugodtan meglengette ekkor Szíriusz nehéz dárdáját s vad erővel röpitette alá, a Nap felé. Ahogy a dárdát elhajította, abban a tört, hajlott állásban meredten, előlengő karokkal, nézte a dárda repülését. Az ezüstös rud siklott, repült, hasította a levegőt. Közel a Naphoz ezüstje aranyba olvadt át s így aranyozottan rohant a Nap testébe. Szíriusz látta még az arany nyélre felszökkenő vért s azt a káprázatos színjátékot, amelyet a vércseppeken megtört napsugarak alkottak s a sebzett Nap a másik pillanatban holtan bukott alá.

X.

Szíriuszt e tobzódo gyilkosság után nedves szürkeség vette körül, agyát a diadal kábitó mómora öntötte el, ajkán perzselő, ismert csókot érzett, megingott s szédülten hullott le a szikláról. Fájdalmat nem érzett. Teste zugva rohant szikláról-sziklára izzó piros nyomokat hagyva hátra. Hömpölygött a test s az óriási utat pillanatok alatt tette meg s begördült a tóba, mely lágyan fogadta magába Szíriuszt. A hullámok elűtek gyorsan; néhány biborszin vércsepp uszott csak a felszínen s aztán leborult az éj Szíriusz fölé.

Igy döfött Szíriusz, az örült és isteni költő dárdát a Napba.

liniek játszottak, jegyezte meg önérettel a német, pedig azok a kieli, karlsruhei, holsteini segények mellett csak kismiskák.

Szóval haladunk.

A sportolás nagy fontosságát régtől fogva fölismerték az emberek. Ha koncedáljuk, hogy az antik világ e tekintetben talán tulságba is vitte a test kultuszát, evvel senkinek nem adtuk meg a jogot arra, hogy a mai fejlett sportéletre a fejét csóválja és főleg az állítólag »durva« footballsport lekritizálásában kéjelegjen. Mert ugyan ki állította valaha, hogy a footballt okvetlenül durván kell játszani?! Lehet biz' azt szépen is megjátszani. És mintha bizony azok a »nemesen« sportolók, a nimródok soha hajtót nem löttek volna?! Így lehetne minden sportágnál föltenni azokat a bizonyos kínos kérdéseket. Letagadhatlan tény, hogy a sportolásnak talán egyik ágában sincs az egész ember, annak minden izülete, minden szerve olyan hasznosan foglalkoztatva, mint épen a labdarugásban. Csak szépen, fairül kell játszani, akkor a footballnak minden szépsége és testnevelési hasznossága szembeötlő.

Az általános áramlat a bajai fatalitást is magával sodorta, Baján is öröndetes lendületet vett a footballsport kultiválása. Aki az ősszel még mosolyogtak, hogy a képezdészek sajnálatos letiltása folytán a bajnoki mérkőzések csak alig volt használható emberünk, azoknak ma már három, ha kell, négy komplett csapatot is bemutatathatunk. E csapatok közül a bajnoki csapat vasárnap délután ismét munkába lép a mohácsiak ellen, hogy híveinek egy élvezetes délutánt, jómaguknak pedig az elengedhetlenül szükséges tréningre alkalmat szerezzenek.

A jóképességű mohácsi csapat a bajai közönség előtt már többször játszott. Bizunk benne, hogy a bajai csapat vasárnapi játékkal is bebizonyítja, hogy érdemes a közönség szeretetére és támogatására.

x. y.

KÖZGAZDASÁG.

A talajoltás.

Egy hazánkfia, aki a kertészettel belterjesen foglalkozik, felfedezte, hogy a sovány termőföldeket oltás útján lényegesen termőbbé lehet tenni.

Tapasztalatait arra alapítja, hogy egyes helyeken, dacára annak, hogy a talaj kütünő művelésben és bő trágyázásban részesül, — olyan terméseredményeket nem ad, mint egy másik, minőségileg majdnem alsóbbbrangu, kevésbé jó művelés és trágyázásban részesülő talaj.

E tapasztalatból kiindulva, arra a következtetésre jutott, hogy egyes talajokban több és erőteljesebb olyan baktérium van, amelyek elő segíti a talajban lévő, ugyszintén az odajuttatott tápanyagok felbontását, vagyis olyan állapotba hozatalát, hogy azokat növényeink könnyű szerrel fel tudják venni.

Ha tehát az ilyen ugynevezett erőteljes baktériumokat tartalmazó földből, egy bizonyos mennyiséget egy gyengébb baktériumokat tartalmazó földbe belevegyítünk, — akkor a föld oltását, vagyis az erőteljes baktériumok elvetését elvégeztük.

Most aztán csak az a kérdés marad fenn, hogy lehet-e majd ezeket a baktériumokat mesterségesen szaporítani? úgy hogy nem túl nagy mennyiségű talaj elszórásával, talajunkat be fogjuk-e tudni oltani?

Lamberger Mór.

AZ ÉLET.

MOZIDRÁMA EGY FELVONÁSBAN.

— Vázlat. —

S Z E M É L Y E K :

Az apa, kishivatalnok, 40 éves.

Az anya, a felesége, 35 éves.

A leánya, 16 éves.

Egy hordár.

Szin: Sablonosan szegény nagyvárosi lakás. A szobának két kijárója van. Az egyik a folyosóra, a másik a konyhába vezet. A szoba közepén fa asztal, fa székek. A sarokban kopott szekrény, mellette egy pamlag és csukott mosdó. Minden ócska, elnyűtt küsejű.

ELSŐ JELENET.

A feleség, majd a leány.

A feleség: Jellemzően olcsó, de kirívó utcai ruhában, kalappal a folyosó felőli ajtón belép. Körülnéz, elővesz retiküljéből egy levelet és olvassa:

Kedves Nagysádl!

Ujból csak azt a választ adhatom, hogy férjétek csak az esetben tarthatom a hivatalban, ha a leánya is bejár segíteni. Jó bánásmódot biztosítok.

Az igazgató.

A levelet visszaszeli. Leteszi a kalapját. A konyhaajtó felé megy.

A leány: Belép a konyha felőli ajtón. Az anyját röviden üdvözi, de elmegy mellette.

A feleség: Karjánál megfogja a leányt és odahuzza magamellé. Előveszi lassan a levelet. Odaadja a leánynak.

A leány: Mind komorabban olvassa. A végén maga elé bámul, rosszat sejt. A levelet lassan visszaadja az anyjának, tiltakozó mozdulattal.

A feleség: Két széket hoz. Az egyikre leülteti a leányt, a másikra maga ül. A levél gyakori mutatása mellett igyekszik rábeszélni a leányt.

A leány: Állandóan tiltakozik.

A feleség: Felugrik. Parancsolóan utasítja a leányt, hogy a levélnek tegyen eleget.

MÁSODIK JELENET.

Az apa, a feleség, a leány.

Az apa: Dühösen beront, feltett kalappal, erős lépésekkel sétál végig a szobán.

A feleség, a leány: Ámulva követik tekintetükkel.

Az apa: Megáll előttük és erősen a szemükbe néz. Heves mozdulatokkal adja tudtukra, hogy elcsapták. Lerogy az egyik székre. A kalapja lecsik a földre.

A leány: Odasimul az apja mellé. Megsimogatja.

A feleség: Mérgesen gyüri össze a levelet.

HARMADIK JELENET.

Voltak. Egy hordár.

A folyosó felőli ajtó megnyílik és egy hordár lép be rajta, levél a kezében. Levett kalappal megáll.

A feleség: Hirtelen odaugrik és ki akarja kapni a levelet.

Az apa: Felugrik. Rárivall a hordárra, aki ijedten adja át neki a levelet. Int a hordárnak, hogy távozhassék.

A hordár: Sietve távozik.

A feleség: A hordár távozása után a férjétől a levelet kéri mindjebban, végül térdre esik.

Az apa: Keresztbe font karokkal nézi az asszonyt mozdulatlanul. A levelet nem adja oda, hanem lassan bontani kezdi.

A feleség: Ezt nem veszi észre, a férje térdét öleli kérélden.

A leány: Ijedt kíváncsisággal bujik az apja mögö.

Az apa: Kibontja a levelet és olvassa:

Mellékelve küldöm az előleget, egy darab ezer koronást. Küldje a leányát még ma az irodámba.

Az igazgató.

Dühösen nyitja szét a levélpapírt és kivesz egy ezerkoronást. Tétován bámul hol az asszonyra, hol a leányra.

A leány: Félénken, összetett kézzel vonul hátra.

Az apa: Hirtelen megragadja az asszony haját, felrántja, erősen a szemé közé néz. Oda tartja a levelet a pénzzel.

A feleség: Egy pillanatig bámul, majd öszszesiesik.

Az apa: A fejéhez kap. Eldobja a levelet. Lerogy ismét a székre.

A leány: Ijedten szalad oda.

Az apa: Felugrik. Odarohan az asztalhoz. Hirtelen kihuzza a fíkot, kirántja a revolvert és két gyors mozdulattal agyonlövi az asszonyt és a mepekülni akaró leányt. Tétován áll vergődő testük felett. Ijedten, kapkodva néz az ajtó felé. Magamagát is agyonlövi. Lezuhan a földre.

HEGYEDIK JELENET.

Voltak. A háznép.

Közvetlen utána beront nagy összevisszaságban a háznép. Körülfélik a halottakat, néma mozdulatlanságban.

Egyikük meglátja az észrevétlenül maradt levelet az ezressel. Körülnéz óvatosan. Fel emeli, zsebre vágja. Sajnálkozva csóválja meg néha még a fejét és kisuhran.

P. A.

Az örület felé.

*A kintző vágyak messze járnak
s álom puha fátyla mégsem árnyul rám.
Nincsenek színek, nincsenek árnyak
s a szürkeség mint tengerről szállt pára
enyhén takar mindent.*

*A szemem sem csillan mint éjjeli méceses,
a testem is bágyadt, láztalan, fáradt,
s az érzés, mely máskor szélesen áradt
idegeim finom hálóján:*

*ijedten megmeredt.
A nesztelenség sem kelt semmi kéjes érzést
s agyam, melyből a gondolatok higgyzó tömege
hatalmas seregként büszkén eredt,
halálos tompaságba alvadt.*

*Semmi sem dobban és semmi sem piheg
és szintelen ajkaim közül nem líheg
lágyan langyos lehellet.*

*Nem kívánok csókolni reszkető, fázó,
soha éhes szemnek és izzó vágyanak
ki nem takart asszonyi mellet
és nem akarom, hogy forró lányok ajka
számra záruljon s tapadjon rajta
oly szerelmes erővel*

*mely vért fakaszt ajkam vonagló husából.
Nem hallom távoli szépségek csábító zenéjét
s a létnek kínját és kéjét*

*lassu mozdulattal homályba burkolom.
Szívem ernyedten ver csak,
öröm nem festi vérem pirosabbra
és tétova bánat nem marja,
nem nyüögöz kába félelem hideg karja.
Amulások, gond és hiábavalóságok
sem rázkódtatnak, mert tudásom
és akaratom semmivé hullottak.*

*Nem nézek, nem látok,
de ólmos pillám mégis nyitva tartja
fájdalomtalan ősi átok.*

*Éj van-e, nappal-e s a szürkeség is szín-e?
Vagy minden megállt s a köd
mégégyeszer, utóljára szónón rejtené,
hogy ne találjam, a vérző utakat
melyeken régóta sodródom*

az örület felé?

Attlay.

Görbetükör a bajai ujságírókról.

Egy epés és rosszakaratu ismeretlen néhány hét előtt apró maliciákat mondott el egy **bácskai** lapban a bajai ujságokról és ujságírókról. Ettől a fölényeskedő kis írástól na pokon keresztül ugyancsak hangos volt a bajai cigánysor, akarom mondani — a Központi ujságírói törzsasztala. Sértett hiúság, megbántott ambíció szörnyen ágaskodott ezeken a napokon délután 5—7 ig a márványasztal körül és a lesújtó kritika erős kifejezései zápoként zuhogtak az ismeretlen szerzőre.

Mindannyian hiuk vagyunk, emberek. A hiuk közt is leghiubb azonban két emberfajta: színész és ujságíró. Éppen ezért kissé vonakodva és huzódózva engedtem e lap szerkesztője ama kérdésének, hogy néhány sort írjak a bajai ujságírásról és ujságírókról, bár eleve is biztosított róla, hogy esetleges epés megállapításaimat az illetékesek harag nélkül fogadják majd. Ez az ígélet bátorított fel arra, hogy a bajai ujságírókról néhány intimítást mondjak el. Ezekben a sorokban ez egyszer hát nem a konvenció szépen megfésült és a től z-ig takarosan rendbe szedett szokványfrázisai fognak pajtáskodó dicsőhymuszokat zengeni, hanem a guny, az epéskedés és nyelvöltögetés csufolódik majd. Egy kicsit torzítani fog ez a tükör, de csak annyira, amennyire a karrikatura tuzoz, kiemel, hangsúlyoz apró ferdeségeket.

Tessék belenézni!

Köteles udvariasságból a házi gazdával kezdem. **Attlay** csupasz, széles ábrázata nevet ránk elsők a tükörből. Vidám mosolya nem árulja el, hogy egy hetenkint kétszer megjelenő politikai lap szerkesztői gondoljai nyomják a vállát. De bírja, hiszen csak husz éves! Ez mindent megmagyaráz és — mindent megbocsájt. Azokat a vad értelmetlenségeket, azokat a kócos zagyvaságokat is, amiket a »Nyugat« szent jegyében tavaly leadott. Ir mindent és mindenről. Politikát, közigazgatást, riportot, szépprózát, lyrát. Legnagyobb büszkesége, hogy mint nagy mesterei, Zola és France, ő is a könyvesbolt pulája mögül indult el világhódító utjára. Sokat olvas, állandóan tanul, minden érdeklő és mindent — jobban tud. Szentül hisz magában, hiszi, hogy három év múlva az Attlay névtől lesznek hangosak az irodalom berkei. Ez a meggyőződése a törzsasztal minden gunyja ellenére is megrendíthetetlen. Verset írni — szerény véleménye szerint — csak négy ember tud Magyarországon: Ady, Babits, Kosztolányi és — ő.

Különben szereti a kuglert, zongorázni tanul, flótázik és egy álló esztendeje Párisba készül. Első kötetét most rendezti sajtó alá.

A helyi ujságírás legrangidősebb tagja a mi jó öreg **Fodorunk**. Husz év előtt még nem is sejtette, hogy benne mozog valami. De ha néha mozgott is, bizony isten nem tehetségnek gondolta, hanem Mikszáth megállapítása jutott eszébe. Dupla-könyvelő volt a tisztas gépszakmában és csak a betegsége tette íróvá. De itt is megállta helyét. Büszkén vallja magát az ujságírás egyszerű napszámosának és titokban — drámát ír, miként a Csokonay Kör pályázatán dicséretet nyert »Szerencsevadászok« című életképe bizonyítja. Épp most került ki a sajtó alól. Könnyű neki: nemcsak író, de — nyomdász is. Az irodalomtörténet számára fel kell jegyezmem róla, hogy ő csinálta Baján az első napilapot, gyengéje, hogy tulságosan

szereti a művésznépséget, fáradhatatlan fullajtárja minden színigazgatónak, a művésznők közül pedig csak az öreg, kővér nőket szereti. Habeat sibi!

Harmadiknak **Meskó** Zoltán katonás alakja int felénk a tükörből.

Atyja katonát akart nevelni belőle, de hiába, a tehetség kitor és éget kér: szerkesztő lett belőle. Szenvedélyes ujságíró, csak épen sohasem ír. Csak szerkeszt és »irányít« a Központi törzsasztalánál. Más ember kártyázik, iszik, szeretőket tart, ő lapot szerkeszt és ad ki. Pártállása: bizonytalan, szeles és változékony, némi csapadékkal. Volt már néppárti, munkapárti, függetlenségi, de mindig önzetlenül és meggyőződésből. Szigoruan buzgó katolikus és kínos pedantériával ügyel arra, hogy lapja tiszta »erkölcsi« alapon álljon.

Vasuti szabadjegye jelenleg nincs.

U. i. Tévedés, hogy sohasem írt. »Manőver után« című tárcája már négy év óta minden husvétkor megjelenik valamelyik helyi lapban.

Pollerman Artur dr. a következő szám. Javíthatatlan bohém. Terhes elfoglaltsága mellett is — tb. tisztí orvos, Szeremle községi orvosa, a Tüdőbeteg-gondozó vezetője, minden orvos helyettese — állandó tagja a törzsasztalnak. Cikkei, tárcái egyelőre csak a helyi lapokban az »Erdő« című szaklapban, a »Képes Hétben« és a »Kulturában« jelentek meg, de egy szerkesztői üzenet óta biztos reménye van arra, hogy vágyainak csimborasszoja beteljesedik és az »Uj Idők« hozni fogja »Juliette« című Legioner-kopiját.

Csak éjjel tud írni, a kávéház zajos, füstös levegőjében. Ereklői közt őzi tárcája legrejtettebb rekeszében azt az utalványszelvényt, amellyel az »Erdő« 12 koronát utalványoz neki tiszteletdíj. »Fejedelmi nász« című egy felvonásos zenés operett-kinemaszkéc-ét a nyáron a rossz nyelvek szerint csak gyöngye sikerrel adták. Több egyfelvonásosával sikertelenül döngeti a pesti színházak kapuit. Különös ismertetőjele, hogy véletlenül mindig nála van az a lapszám, melyben cikke megjelent.

Legutoljára, bár nem utolsó, az ifju **Ernst** Jóska áll a tükör elé. **Meskó** Zoltán ütötte ujságíróvá néhány hónap előtt. Addig csak elméletben írt, in sich, most már cikkek tényező. Legutóbb március 15-e ellen írott élehangu cikke keltett kínos feltűnést. A törzsasztal legszenvedélyesebb vitakozója és ha érvei nincsenek is mindig, egy lesajnáló kézmozdulattal a legnagyobb irodalmi tekintélyeket is el tudja intézni. Jó fiu, Attlay a mestere és **Meskó** irányítja. Talán még ez sem fog neki megártani.

A legeslegutolsó tükörképem a **Fischl** Ferit mutatja. Ő a »kis sakál«. A Baja hirrovatát szerkesztette egy időben. A Csávoly Ferenc név alatt megjelent költemény-borzalmakat ő írja. Most szerkesztőség nélkül van és — ezért nagyon boldogtalan.

Az öregekről nem adok tükörképet. Nincsrá felhatalmazásom. Majd máskor.

Irtam e cikket én, az asztaltársaság Főepése — tartja érte a hátát Attlay: ő az oka mindennek.

—SS.

(U. i. — ss-ről meg kell jegyezmem, hogy írni kétségtelenül jól tud, de az olvasáshoz abszolúte nincs tehetsége, és hogy méltán viseli az **Epés-Erdős** nevet. Eddig legremekebb alkotása az a »Nagyságos asszonyom« kezdetű pedagógiai cikk, melyet minden év júniusában beküld egy lapnak. —ay.)

Parnassiennes.

Nyílt szemű álmodók, bus zarándok had,
s golgotás utban nincsen pihenés,
boldog, aki szívéből zokoghat,
és ki kacagni tudna — oly kevés.

Testöket egyre gyötrik, marják,
sivítva suhog sok szijostor,
meredélyek kábító martját
járja mind e zordon apostol.

Bársonyos mezők, virágos rétek
eltűnnek sorra szemök elől,
virágot tépni tilalom, vétek:
himpóra, illata hátha megöl.

Árnyékos erdő árnyéka meddő,
nem pihen sosem a bangult csapat,
örök indulót penget a szellő
életlehellő friss lombok alatt.

De úszköt vet egyszer megváltó Hajnal,
bakója sok kinnak, gyászának, könnynek,
s a törtető utolsó csukló jajjal
boldog Dicsőség ölébe dőlnek.

Levelt kalappal áll ott a tömeg,
s meredt szemmel ámul a csodán,
a nagy jelenést bár nem érti meg
hímnuszba kezd a hősök nyomdokán.

Fehérváry Dezső.

CHOPIN:

MARCHE FUNÈBRE.

T. A.-nak.

Gyengén, alig érintve, halkan
megnyomtam a fehér billentyűket
s egy bus harmónia meg a Halál lebbent elő.
A reszkető, lágy zene a fülembé omlott,
a Halál a számra tapadt
s ajkamon, mely kéjes és csóktól romlott
vékony, finom, piros ér fakadt
s egy csepp vér a billentyűre hullt:
a hang a vértől rezgő csendbe fult.
De ujjaim remegtek s kintöz akkordot fogtak.
A kéjek kéje ömlött át testemen,
mely annyit kinlódott,
s az akkord feloldott
hullámai úgy öleltek, oly örülten,
hogy botorul zokogni kezdtem
s zokogtam hosszan.
Folyton vertem a zongorát
s könnyeim síkló patakját
gyönyörrel hullattam alá a sápadt ébenre,
hol ráesett epedőn a csepp piros vérre:
vér és könny együtt.
S fölszállt az akkord hangja
kábitó, füledet hangkaoszba.
Ujjaim futottak. Rázták, idézték
a hangok zárt szellemét
s füleim tágra nyíltan
mámorral, ittasultan
magukba zárták
ezt a zürös melódiát,
mit Chopin lázas agya
szent örületben teremtett.
A hangok később némaságba fultak
s azután vad erővel ujjultak,
szélesedtek, áradtak, betöltve a léget.
Jaj, a marche funèbre sikolya éget
s a lovak komor, lassu trapppja
idegeimen végig szalad.
Ekkor a szólamot megint a sírás kapja,
hullámzik hosszan. Zug a zongora
s enyhe végül tompán nyög a bánat,
elhalón apad
a könnyek gyémántos árja
s a zaklató, fájdalmas, beteg zene
belehal egy fáradt melódiába.

Még rezg néhány hang, még ur a hangulat,
lelkem még a gyászmarz félf rabja,
de künn csapkodnak dörgő kapukat:
a durva zaj betödul kis szobámba
s én törten a Halál árnyékától
ájultan bukom a néma zongorára.

Attlay.

Hangulat, semmi több.

Szürke, hideg, késő őszi alkonyat homálya borította a szobát, mikor felnyitotta fáradt, az évek óta tartó éjszakázástól gyűrött szemeit. Fáradtan körülnézett, még erőlködni kellett, hogy számot adhasson magának, hol van, mi történt vele tulajdonképpen. Hirtelen fájó nyilalással észbe jutott minden, lehetetlen, már az utálatig unt éjszakai élete, a nagy hiábavalósága, az erőtlenség, mindenbe belenyugvó, letört, nyomorult magavalósága. Aztán arra gondolt, hogy most fel kellene kelni, egy pár levelet megírni, amit már hetek óta halasztgatott, beszélni kellene a kiadójával, de rögtön menekült ezektől a gondolatoktól, mert hatalmas, szinte fizikai fájdalmat érzett, annyira undorodott minden cselekvésnek még az elképzelésétől is.

Mire az utcára ért, már egészen beesteledett. Párás, nehéz köd szállt alá, melyben itt-ott lámpalángok pislogtak, mint homályos, pici mécsesek a temetőben. Emberek jöttek, mentek, tovatűnő silhouettek az őszi alkonyban. A köd, az őszi ráfeküdtek a mellére, elszibbasztották az agyát és csak ment a ködös kisvárosi utcákon, valami ismeretlen jóérzéssel, valami egészen különös kábulattal. Már nem voltak kinzó gondolatai, nem is értette, hogyan lehet mással törődni, mint a köddel és az ősszel. Mert nagyon szomorú dolgokat mondott neki az őszi, de nem nyugtalanító, nem bántó szomorúságokat. Az életet magyarázta s nagyon furcsa, sohasem hallott dolgokat beszélt róla. Az őszi és köd csak mesélt, ő megértette s tudta, hogy amit most megértett, amit megérezett, az valami nagy, nagyon nagy dolog és mély, mélyebb min dennél, amit az életről tudott, vagy hallott bárhol. Valahogyan akkor nagy megértések simogatták a lelkét, az ismerőseire, a közelmúlt és rég megtörtént dolgokra gondolt és mindent megértett és mindent megbocsátott. Érezte, egész biztosan, világosan látta, hogy mindig így kellene néznie a dolgokat, az embereket, akkor nem lennének többé oly nagy küzdelmei, akkor valami szomorú fényű szépséggel lenne átitatva letört, nyomorult kis élete. Talán még dolgozni is tudna így, nem, nem talán, egész bizonyos, hogy tudna, hogy fog is dolgozni. Mint valamikor régen, megint irni fog a lázas éjszakában s jó dolgokat fog irni, azt is megírja amit az őszi és a köd meséltek neki. Aztán a lányra gondolt, a kis kacér, beteg szépségű, finom lányra, aki már hónapok óta kint, a vérét szívta, aki még jobban pusztította, a már úgy is megtört energiáját. Mások mindig győtrődött, ha csak rá gondolt is, bántotta a vágy, a féltékenység, a szégyen, hogy őt, a cinikus, a már mindenben túllevő, felülemelkedő vén fiút, ez a kis senki, ez a gyönyörű, édes teremtes, akit gyűlölt, akit imádott, annyira a hatalmába keríti. A lányra gondolt most, de csak halványan elmosódó konturokkal jelent meg előtte s nem is okozott semmi győtrődést, semmi féltékenységet, mikor arra gondolt, hogy az most ki tudja, melyik rejtett uccában kihez hajol, vagy otthon a csendes kis szobában ülve, kinek a forró lehellete égeti arcát. És valami végtelen öröm, valóságos diadalnimor fogta el, mikor észrevette, hogy milyen erős most, hogy legyőzte a kinzó, életét fogyasztó kicsi zsarnokát. Elhatározta, hogy elmegy hozzá, elmegy és élvezni fogja hirtelen jött nagy erejét, nagy diadalát.

Mikor belépett a lányhoz, ép az levelet írt s ő még kíváncsiságot sem érzett, nem is

gondolt arra, hogy talán halk vallomások, vagy heves kivánások íródnak másnak. Nem gondolt semmire, csak odatámaszkodott az íróasztalhoz, szemben a lánnyal s beszélt hozzá monoton hangon, finom, okos szavakat. Az csak nézett rá ravaszán csillogó, okos, gyönyörű szemével, nézett és látszott rajta, hogy egy szót sem ért abból, amit hall, hogy oda se figyel, hogy csak a beszélő arcát, szájának játékos mozdulatait figyeli. Először bosszantotta, majd izgatta a merő nézés, úgy érezte, hogy a lány megigézte őt merő nézésével s ő neki majd folyton így kell beszélnie csendesesen, áradó szavakkal, szemben a lánnyal s az majd mindig így fogja figyelni a száját. Majd önkéntelenül mindig közelebb csuszta egymáshoz, már oly közel voltak, hogy a lánynak egypár elszabadult hajszála szinte a homlokát csiklandozta, forró lehellete az arcába csapott, de azért csak beszélt már izgatottan, kiszáradt torokkal, tikkadt, elfuló hangon. És nézte a lángoló arcát, a betegesen karcsu derekát, a feszülő combjait, nézte már-már halálos vágakozással, nem gondolkodva, nem törődve semmivel s egy hatalmas vérhullámnak engedelmességgel, hirtelen magához ragadta, szinte magához szivta a lányt. De erre az erőszakos, szinte állati mozdulatra, a leány finom, előkelő metszésű száján lenézés, utálat fakadt s ez egyszerre kijozanitotta. Szótlatlan elbocsátotta a lányt s lomhán, betegesen, szótlatlanul elment. Nem volt már mit mondania.

Reggelig bolyongott az éjszakában, könyörgött az őszi és ködnek, hogy ringassák mesevilágba, beszéljenek neki megint az életről, de azok hallgattak. És soha többé nem is mesélt neki semmit az őszi és a köd.

Ernszt József.

Nyomozás.

A bűnügyi rendőrkapitány mélyen belemetkezett az asztalán garmada számban heverő aktákba. Valami bonyolultabb csirkelopás ügyében folytatott nyomozást. A szoba közepén egy elványadt koravén paraszt asszony állott és egyre azon buzgalkodott, hogy valahogyan elnyomja a fel-feltörő zokogását.

— Nem én loptam a csirkét, nagyságos kapitány ur. Pedig Isten látja a lelkem, már az idejét se tudnám megmondani, mikor főtt a konyhám on husfélé.

— Jó, jó. Ösmerjük már az efféle tagadásokat. Szánalmat akar kelteni. Nálam elhibázta. Én már elfáultam. Engem nem indítanak meg az ilyen sirások. Ne tagadjon sokáig, mert ez hiábavaló.

Az asszony tovább siránkozott, a kapitány meg bosszankodva állapította meg, hogy delet elharangoztak már, pedig ő megigézte a feleségének, hogy délre már az asztalnál fog ülni. Észbe jutott az elrontott ebéd, az asszony duzzogása, az otthon való bosszankodás és dühösen csapott az asztalra.

— Hallja, nekem ne komédiázzék sokat. Tíz óra óta egyre azt hajtogatja, hogy nem maga a tolvaj, pedig minden maga ellen bizonyít. Öt pernyi meggondolási időt adok. Ha akkor se tesz töredelmes vallomást, akkor lecsukatom a zárkába és két huszonnégy óráig elő nem kerül. Ott aztán lesz ideje gondolkozni azon, hogy mit ér kétségtelen bizonyítékokkal szemben a maga nyavalygása és tagadása.

Ezzel kivette a zsebóráját, maga elé tette, elővett egy másik aktát, belefogott annak az olvasásába.

Ebben a szempillantásban felpattant az ajtó és maga előtt lökdösve egy züllött alakot, belépett egy rendőrelégény. Feszesen haptákba vágta magát és jelentette:

— Jelentem alásan, tekintetes kapitány ur...

— Hogy mer maga belépni, amíg nem hívom? — vágott a szavába a kapitány. — Menjen ki az előszobába és várjon a sorjára. Megértette?

— Jelentem alásan kapitány ur...

— Nem értette? Menjen ki is várjon, amíg ezzel a terhelletel végeztem!

A rendőr sarkon fordult és kitudszolva az emberét, maga is kiment az előszobába.

Megint nyílt az ajtó. Most egy elegáns hölgy lépett be. A kapitány felesége.

— Nem jössz még Antal? Elébed jöttem. Megvárjak de siess!

— Mindjárt édes, csak ezzel végzek.

— Nos — fordult az asszonyhoz — maga lopta a csirkét, vagy nem?

— Nagyságos uram, ha kerékbe töret, se mondhatok mást, mint, hogy nem én loptam.

— Nem? Szóval még most is azt meséli, hogy maga ártatlan? Jól van.

Ezzel csengetet és a belépő napos rendőrnek kiadta a parancsot.

— Ezt az asszonyt a hármasszámú zárkába csukja. Holnap kerül csak rá a sor.

— Mehetünk édes — szólt az asszonyhoz.

Aztán észbe jutott, hogy künn az előszobában vár rá egy rendőr. Azt is beszéltotta.

— Gyorsan mondja, hogy mit akar. Siessen.

— Nagyságos kapitány ur, jelentem alásan, ez az ember az, aki a csirkelopásokat elkövette. Ő maga is bevallja.

— Igaz ez — kérdezte most a kapitány ur — maga a tolvaj?

— Nem is a kanonok — szólt cinikusan a kérdező. — Már harmadszor jártam abban az udvarban. De most rajta csipett a biztos ur. — Hát miért nem szólt mindjárt — förmedt a kapitány a rendőrré — most ezt a szegény asszonyt lecsukattam a zárkába.

— Borzasztó, mennyi kellemetlenséget okoz egy ilyen abszolút unintelligens legény. Hamar menjen, bocsássa szabadon a hármasszámú zárkából az asszonyt és tegye helyébe a tettest.

— Rémes mennyit kell az embernek vesződni, amíg kideríti a valóságot — dűnyögött a kapitány kardfelkötés közben.

—r—y.

Esti szomorú idő.

*Kisértetes esték miért vannak,
a magány oly örjítő,
ki válni készül miért annak
esti szomorú idő.*

*A lámpafény miért libeg,
mint táncosnő a színen,
árványékok titkát ki érti meg:
babonák vára szívem.*

*Miért bug távol zongora,
miért a lánysejtelek,
ma folyjon dárídók bora,
ne fájjon a szerelem.*

*Miért olomláb gyűlölt helyen
miért nem futok messze már,
miért az élet, örömtelen,
csüggeteg lélek mire vár?*

*Kisértetes esték miért vannak,
a magány oly örjítő,
ki válni készül miért annak
esti szomorú idő.*

Fehérvári Dezső.

Életművészet.

(Kávéházi jelenet, amely krocknak indult, filozófiai értekezéssé fajult és úgy végződik mintha nem volna befejezése.)

Egyedül ülök egy kávéházi asztalnál. A szomszéd páholyban két ur ül, holott egyiküknek, a főpincér diszkrét véleménye szerint, már régóta illaván kellene ülnie... Ez az ember — állítja fontoskodva a »főúr« — alanyi költészettel üzérkedik és rendkívül nagyra van vele, hogy ő találta fel a »Plágium« nevű szabadalmazott irodalmi emeltyűt, amit alaposan ki is használt a maga javára. Ugyiszólván abból él. Sőt visszaél!... A másik (ezt meg én tudom) valamikor »gazember« volt a ellentétben az alanyi költővel: a világozságot terjesztette. Midta azonban megütötte a kényelem-szeretet és könnyenélés gutája: *ékeset nélkül* folytatja a mesterségét... Mindamellert végtelemül szerény ember. Főlényes gesztussal eldobott magától egy becsülésre méltó »ék«-et s még csak azt sem várja cserébe, hogy alakját szoborba öntsék ezért. Nem! A szobrokat tudniillik — leleplezik!

... Tehát ketten ültek a szomszédos páholyban és blazirtan kibámultak a szemetes utcára...

En persze ezalatt a fenti sorokat vettem papírra, de a másik pillanatban már önkénytelenül is figyelni kezdtem a szomszéd asztalnál történetekre:

Alanyi: (a Napot utánozva, hirtelen felkelt az asztaltól s mialatt elernyedte idegeit árnyékos arccal visszapréselte a helyükre, egyik kezével belemarkolt a saját, családásoktól kiszögletesedett szívébe és onnan tompa muzsikája, véres rímemekeket vonsozva elő, a másik kezével élesen felkiáltott): Aki felkel, alanyat le!

A másik: Ez már megint egy nagyzóld »állítmány« töled!

Alanyi: Marha!

A másik: Talán sértegetni akarsz?

Alanyi: Akkor nem bizalmaskodnám így veled!

A másik: Köszönöm az ilyen bizalmaskodást. Tüntesd ki vele az öregapádat!

Alanyi: Marha! Nekem sohase volt öreg apám! Hiszen az édesapámat sem ismertem...

A másik: Persze, te »rózsabokorban jöttél a világra«!... Mi?

Alanyi: Nem tudom, milyen bokor volt; de ugyilátszik megfelelt a célnak, mert — vagyok!

A másik: Descartes ezt így mondotta: gondolkodom, tehát vagyok!

Alanyi: Egy modern bölcselkedő pedig így: vagyok, tehát minek gondolkozom?!

A másik: Szamárság! Ti írók, mindig szellemességekbe igyekeztek burkolni a szamárságaitokat...

Alanyi: Tévedsz barátom! Ép a napokban került a kezembe egy három felvonásos szindarab; ha elolvasnád, rájössz, hogy néha a »szellemességeket« burkoljuk szamárságokba...

A másik: Ezt nem értem!

Alanyi: Ennek csak örülni tudok.

A másik: Miért?

Alanyi: Mert mihelyt a magadszóru emberrel meg tudnám érteni magam: a saját szememben roppant sokat veszítenék az értékemből...

A másik: Nagyképtűsködés! Vajjon, ti írók, miért nem tudtok normálisan gondolkozni?

Alanyi: Miért? Mert a kutya sem törődne velünk, ha úgy gondolkoznánk, mint a közönséges »halandó« emberek... Barátom, nálunk nem az a fontos (amint ti gondoljátok), hogy megfigyeljük és szolgálilag lemásoljuk az Életet, hanem hogy átszűrjük azt a saját egyéniségünkön és úgy dobjuk oda az »új« hatásokrét lelkesítő emberiség elé: »Nesztek! Nem mernék megesküdni, hogy ilyenek vagytok; de én ilyeneknek látlak benneteket!«

A másik: Én... én...? Ki az, az én?

Alanyi: Az esztétikai gyönyörök kutforrása... a költő lelkivilága... az egész világ!

A másik: Vigyázz! Ne feledd, hogy az »egész világ« fogalmában a gazemberek és éhes emberek is benne vannak...

Alanyi: Semmi!... A költő lelkének lombikjában a gazemberek is megtisztulnak a sa-

laktól. Ami pedig az emberek esztétikai érzékét illeti, az akár az eredendő bűn: együtt születik velük és olyan hatalmas zsarnok, hogy az éhség sem képes kiölni azt az emberek lelkéből...

A másik: Szofizma! A bűn és az éhhalál nem ismernek esztétikai szépségeket...

Alanyi: Neked szabad ilyeneket mondanod. Tudom, hogy belőled csak önző anyagiasság beszélhet... Te mindig okos voltál és minden tettetnek határtalan egoizmusod volt a rugója. S mert a lelkiismereted — bocsáss meg a triviális hasonlatért — olyan volt, mint egy vég nélküli nadrágszj, melyen mindenkor akadt egy-egy fölösleges lyuk, amikor tágitani akartál rajta: könnyen átvergődött az életen. Nem is volt más céled, mint fáradtság nélkül megtönni az erszényedet s különösen a gyomrodat! És ez sikerült is neked... De lelki életet (pedig oh mily szép és fenséges élet ez!) te egyáltalán nem tudnál élni, mert embertársaidnak is mindenkor csak a gyengeségeit igyekezelt megismerni, hogy megfigyeléséidnek velük szemben hasznát vehessed. Eszményekért te nem tudnál harcbaszállni és ezért belső taralma sínes az életednek!

A másik: ???

Alanyi: Barátom, az emberek felemelő és perzselő szomjuságai mellett, amelyek, (néha bár öntudatlanul) ott lánognak minden ember lelkében s erősebbek még a fizikai szomjuságnál is: bűnös mulasztás közömbös arccal elhaladni. Ezek megismerése és lenyitése felér a megdöcsölés gyönyöreivel! Különösen ha a saját lelkén keresztül, öntudatosan tudja valaki kitapogatni és lokalizálni e világmegváltó, hatalmas szomjuságokat; jobban mondva: ha valaki feltételek nélkül, önzetlenül istápolja mindazt, ami szép és művészi: ez már egyenesen földi kiélvezése a hetedik paradicsomnak! Sőt, ennél is több. Életművészet...

A másik: Tévedsz öregem! Látod én a saját szemeimmel nem látom az Életet soha! Önzetlenül pedig sohase támogattam semmiféle törekvést, mert az önzellemséget ismeretlen fogalomnak tartom... (Hiszen a művésze tek istápolása és kiélvezése vagy a külön miteknek egymáshoz való közlekedése és a házasság szentsége, — szóval minden elképzelhető dolog ezen a sáros földtekén: a legnagyobb önzésen alapszik...) Én mindig arra törekedtem, hogy úgy ismerjem meg az életet (amit ti írók hamisan látok és csak rossz kópiáját tudjátok adni...) ahogyan azt *mások* ismerik. Én mindig alkalmazkodni igyekeztem. S bár ezzel az embereket semmitől sem fosszítottam meg: mégis mindennap jóllaktam, amig te, áll ideálizmusod miatt csak morzsákon tengődél... És ne haragudj, de én magamat tartom *ezért* a legnagyobb életművészeknek!

»Hazudik!« — akartam feléje harsogni és már azon a ponton voltam, hogy elragadtatósomban odaborulok az alanyi költő lábai elé.

Ebben a pillanatban azonban egy elnyitott ruhája ifju lépett a kávéházba és szemérmes pirulással egyenesen odalépett a beszélgetők asztalához. Önértetes könyörgés rezgett a hangjában, amikor megszólalt: »Uraim, én festőművész-növendék vagyok!... Mestereim fényes jövővel kecsegtetnek. Tanulmányaim folytatásához azonban hiányzik a legszükségesebb

feltétel: a pénz!... Ne ijedjenek meg; nem alamizsnáért esengek. Önök újságírók, élvezni tudják, *ami szép és művészi*, ime döntsek el maguk, vajjon megérdemelem-e a támogatást? Vegyék meg a műveimet... Segítsenek!« S ezzel három kisebb képet nyujtott az alanyi költő felé...

De az ridég elutasítással legyintett a kezével és ráncokba szaladó arccal az utca felé fordította tekintetét... A másik ezalatt csöndesen elővette duzzadó pénztárcáját és néhány aranyat nyujtott át az ifjunak. Sőt annyi szép-érzék és emberbecsülés is volt benne, hogy az egyik képet *megtartotta az aranyaiért*...

Morál: A főpincérek mindig jobb emberismerők, mint a krockírók!

Szög.

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE

GISSHÜBLER

természetes égvényes

SAVANYUVIZ

A dugó égetése

húgyhomoknál és hólyaghurutnál,

mint a húgysavat megkötő szor.

TÉGLAÉGETŐRE,
mely géperőre és kézverésre van berendezve

BÉRLŐ esetleg **VEVŐ**

kerestetik. Kedvező fekvésű az új Samoc—Serajevói vasutvonalon. Bővebb felvilágosítást nyerhető Tégláégető Granicar Samoc (Szlavoni).

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
compos
Vértisztítószor. Üvege 3.60 és 7.50 kor

Horgony-Liniment. Capsici compos.

A Horgony-Pain-Expeller pötléka.
Fájdalomenyhítő bodörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvényűnél stb
Üvege 80, 1.40, 2 — kor

Horgony-Vas-Albuminat-Tinktara.
Vérezegénységűnél és sápkórútnál. — Üvege 1.40 kor.

Beszerezhetők a legtöbb gyógyszerertanban vagy közvetlenül **RICHTER** dr. az »Arany oroszlán«-hoz címzett prágai (I. Elisabethtraße 5) gyógyszerertárból.

Raktár Magyarország részére:

Török József gyógyszerertárában BUDAPEST.

FRITZELARK a legjobb padlófesték

NUMATA a legjobb zománclakkfesték

házi használatra. bútorok ajtóinak stb.

Egy ecsetvonással színt és fényt ad.

TARTÓS! ELEGÁNS! KIADÓS!

Használatban a **LEGOLCSÓBB!**

Vásárlásnál ügyeljen a törvényesen védett névre és etiketre; minden más csomagolást utasítson vissza!

Kapható: HUSZÁR JÓZSEF festékkereskedésében BAJA, Fő-tér.

Milliók
hasznádják

Köhögés

hurut, rekedtség elnyálkásodás görcsös és számarköhögés ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák

3 fenyőve

6100 közjegyzőig hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezeskedik a biztos sikerért, azonkívül rendkívül tápláló és kellemes ízű bonbonok. Csomagja 2 K. 40 f. Doboza 60 fill. :: Kapható: Gyarmati Emil, Lovassy Ö. Makray L. urak gyógyszer-tárában o o B A J A.

Jó házból való négy közép iskolát végzett
fiut tanulóul fölvesz

KOLLÁR A. könyv- és papírkereskedés.

Brády-féle Gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek több mint 30 esztendő óta úgy beváltak hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólérhetetlenül jóhatása van emésztési zavaroknál azután páratlan gyomorrontás, gyomorgörcs, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, almatlanság, köhika, vérszegénység sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy nagy üveg K 1'60, kis üveg 90 fillér, 6 üveget K 5'40, 3 nagy üveget 4 80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszer-tára a Magyar királyhoz Bécs I. Fleischmarkt 2. Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja vörösszínű karton csomagolásra és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot. 1436

Szabad kézből eladó
Flórián-utca 15. számú

HÁZ.

Értekezhetni ugyanott.

1664.

KRISTÁLY

FORRÁSÁSVÁNYVIZ.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer ovos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben :: és kávéházban. ::

Főraktár: Wagenblatt és Henerári

B A J A.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat R. T. (Bpest.)

WALLA JÓZSEF

CEMENTÁRU GYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG

Mozaiklap-, műkő- és cementárugyár

BETON, VASBETON és BURKOLÓ ÉPÍTÉSI VÁLLALAT

Iroda kizárólag:

BUDAPEST VII., GIZELLA-UT 38. SZ.

Alapított 1878. évben.

— Telefon 59—90. és 141 69. —

1167

162000 ilyen **írógép** van már ::
:: rendszerű **írógép** használatban!

Mindenki által megszerezhető olcsóság! Ára csak 260 korona! Jótállással! Teljes billentyűzettel! Tökéletes felszereléssel! A legmodernebb vívmányok oda tökéletesítették ezen amerikai „MUNKATÁRT” írógép szerkezetét, hogy a leleményes egyszerűsítés folytán az eddigi árak 1/3-án részéért beszerezhető.

Erőteljes szerkezet! Azonnal és állandóan látható igen szép írás! Egyszerre több példányt ír! Elsőrangú ajánló levelek! Háromszorta gyorsabban ír mint az író toll! Nincs többé írógörcs! Nincs többé, elmosódott, olvashatlan másolat!

Díjmentesen és vétel-kötelezettség nélkül, hívásra bárhol bemutatjuk. Ismét-eladók és ügynökök ajánlkozás a címünkre küldendő, referenciákkal.

TANFOLYAMI GÉPIRÓ IRODA

Írógépek és kellékek képviselője BONYHÁD Széchenyi-tér 145. * Alapítva 1898-ban.

Carl Kronsteiner-féle

törvényesen védett viharálló mész

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban kilója huszonnégyszáz fill. feljebb

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománcz homlokzat festék

eltörülhetetlen, egyszeri behúzással is takar, alapozás nem szükséges zománckeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható. Fertőtlenít — méregmentes — Esményi mázolóanyag belső helyi ségekre, még festetlen homlokzatokra, faépitményekre úgy pavilonokra, felszerekre és kerítésekre stb. — Kapható minden árnyalatban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

Mintakönyvet és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120.

Főraktár Baján: Wagenblatt és Henerári cégnél.

ÓH JAJ!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

ÉLJEN!

Megfojt ez az átkozott köhögés

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K. 1575.

Próbadoz 50 fill.

kapható gyógytárakban és drogeriákban.

Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. Egger Leo és Egger J. Budapest, VI. Révai-u. 12.

Kapható Baján Gyarmati E. Dr. Geiringer J. Lovassy Ö. Dr. Makray L. gyógyszer-tárában.

Reggelizés előtt felpohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használatát valódi áldás gyomor-bajoknak, székszorulásnak szenny-döknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 f. Nagy üveg 60 f.

Kapható helyben és környéken minden gyógyszer-tárban és jobb fűszerüzletben.